

5 priedas. Pagrindinės rekomendacijos Lietuvai

Problemos	Pagrindinės rekomendacijos	Atsakingos šalys
Aplinkosaugos leidimo sąlygose neapirtos netiesioginės pramoninės nuotekos.	Netiesioginis medžiagų išmetimas į vandenį įtrauktas į Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvą (2010/75/ES), o ribinės vertės ir stebėsenos reikalavimai turi būti nurodyti leidimuose. Leidimų išdavimo praktika turėtų būti pakeista taip, kad būtų aiškiai atsižvelgta į netiesiogines pramonines nuotekas.	Aplinkos ministerija
Pramonės subjektams ir vandens komunalinių paslaugų teikėjams kyla pasitikėjimo klausimai, ypač dėl reprezentatyvaus mėginių ėmimo ir analizės.	Mėginių ėmimui ir analizei naudoti nepriklausomą sertifikuotą (akredituotą) trečiąją šalį (laboratoriją) (tai turi būti nurodyta pramoninių nuotekų sutartyse). Mėginių ėmimą gali stebėti abi šalys. Sutartyse turėtų būti nurodyta, kad vandens komunalinių paslaugų teikėjai turi teisę tikrinti ir imti papildomus mėginius. Būtina keisti nacionalinius teisės aktus, kad vandens komunalinių paslaugų teikėjai ir valdžios institucijos galėtų atlikti patikrinimus ir imti mėginius.	Susitariančios šalys
Pramonės subjektams trūksta žinių apie pramoninių nuotekų poveikį vandens komunalinių paslaugų teikėjams ir nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančioms įmonėms. Pramonės subjektai ir valymo įrenginius eksploatuojančios įmonės neturi pakankamai žinių apie geriausius pirminio pramoninių nuotekų valymo metodus.	Rekomenduojama įsteigti laikinas specializuotas nacionalines kompetencijos grupes, kuriose vietos pramoninių nuotekų valymo problemoms spręsti būtų sutelkti geriausi mokslininkai ir specialistai. Reikia sukurti teisės aktų sistemą ir nustatyti kompetencijos grupių taisykles ir vaidmenis. Grupės tikslas – rasti optimalius techninius ir technologinius problemų, susijusių su išmetamomis pramoninėmis nuotekomis, sprendimus. Tokių grupių veikla turėtų būti sutelkta ne į politinius ar pramoninius, o į viešuosius interesus ir aplinkosaugos klausimus. Kompetencijų klasteriai galėtų perduoti gerą patirtį kitoms įmonėms, suteikdami realią galimybę mažosioms įmonėms tinkamai spręsti problemas ar suvienodinti poreikius. Kompetencijos grupės galėtų dalyvauti nustatant ir pagrindžiant įmonių operatorių reikalaujamo pirminio apdorojimo laipsnio rodiklius.	Aplinkos ministerija
Pramonės subjektams trūksta žinių apie procesus, vykdomus atliekant pirminį nuotekų valymą, ir tai lemia netinkamą eksploatavimą ir nelaimingus atsitikimus.	Pirminio apdorojimo įrangą eksploatuojantys darbuotojai turi būti kvalifikuoti ir kompetentingi (turėti aplinkosaugos technologijų srities ar pan. išsilavinimo pažymėjimą), ir to turėtų būti reikalaujama pareigybės aprašyme. Tam reikia keisti nacionalinius teisės aktus. Universitetai turėtų parengti reikiama šios srities specialistų skaičių ir kas pusmetį organizuoti mokomuosius seminarus. Kitas variantas – pirminį apdorojimą galėtų atlikti nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančių įmonių darbuotojai kaip teikdami vandens komunalinių paslaugų teikimo įmonės paslaugą. Pvz., abu šie sprendimai naudojami „Beck“ alaus darykloje Brėmene (Vokietija).	Aplinkos ministerija (įgyvendinimas), savivaldybių institucijos (kontrolė), universitetai

Pramonės subjektai, vietos aplinkosaugos institucijos ir savivaldybių nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančių įmonių atstovai nepakankamai bendradarbiauja ir dalijasi informacija.

Vietos valdžios institucijos ir nuotekų valymo įrenginius eksploatuojančių įmonių atstovai turėtų būti kviečiami dalyvauti svarstant įmonių planus, susijusius su vietos pramoninių nuotekų valymo įrenginių atranka ir rekonstrukcija. Kasmetiniai veiklos vykdytojų, valdžios institucijų ir vandens komunalinių paslaugų teikimo įmonių (ir valymo įrenginius eksploatuojančių įmonių) atstovų susitikimai. Kvietimas veiklos vykdytojams ir valdžios institucijoms į ekskursiją su vadovu vandens valymo įrenginius eksploatuojančioje įmonėje.

Pramonės subjektai, valdžios institucijos, vandens komunalinių paslaugų teikėjai